

PODALJŠANO BIVANJE

Je oblika vzgojno - izobraževalnega procesa, ki jo šola organizira po pouku in je namenjena učencem od 1. do 5. razreda (razredni stopnji).

V podaljšano bivanje se učenci vključujejo prostovoljno s prijavo staršev v okviru pravil, ki jih določa šola.

Podaljšano bivanje mora biti strokovno vodeno. Vsebovati mora naslednje elemente:

- samostojno učenje
- sprostitvene dejavnosti
- ustvarjalno preživljanje prostega časa in
- prehrano.

Cilji podaljšanega bivanja se prepletajo in nadgrajujejo z vzgojno - izobraževalnimi cilji pouka. Vsebine podaljšanega bivanja izhajajo iz vzgojno - izobraževalnih ciljev ob upoštevanju interesov, potreb in želja učencev in njihovih staršev.

Podaljšano bivanje se prične po pouku ob 11.35 (po končani četrti uri) in se zaključi ob 15.45, lahko se nadaljuje še v varstvo do 16.30.

Učenci podaljšanega bivanja imajo možnost obiskovanja vseh interesnih dejavnosti, ki se odvijajo v času njihovega bivanja v PB.

Splošni cilji podaljšanega bivanja

Učencem je treba:

- zagotoviti vzpodbudno, zdravo in varno psihosocialno in fizično okolje za razvoj in izobraževanje;
- omogočiti redno, samostojno in uspešno opravljanje obveznosti za šolo in jim v primeru potrebe nuditi ustrezno strokovno pomoč;
- omogočiti skupno načrtovanje in izbiranje aktivnosti in N tem sooblikovanje programa posamezne dejavnosti;
- omogočiti razumevanje pomena vednosti in znanja za odraščanje in osebni razvoj;
- omogočiti razumevanje pomena kvalitetnih odnosov v skupini vrstnikov za dobro počutje in skupne dosežke.

V okviru podaljšanega bivanja se izvaja naslednje dejavnosti:

- **SU - samostojno učenje;**
- **UPČ - ustvarjalno preživljanje prostega časa;**
- **SD - sprostitvene dejavnosti;**
- **K - kosilo.**

A. SAMOSTOJNO UČENJE - je dejavnost, v okviru katere poteka usmerjanje in navajanje učencev na samostojno opravljanje različnih aktivnosti. Učenci znanje, ki so ga pridobili pri pouku ali izven pouka, dodatno utrdijo, razširijo, poglobijo, sistematizirajo in uporabijo v novih situacijah. V okviru te dejavnosti se skrbi za redno, kakovostno in samostojno opravljanje učnih obveznosti.

Z obzirom na bioritem učencev se samostojno učenje prične najmanj eno uro po kosilu. Poteka lahko na različne načine, ki jih učitelj izbere skupaj z učenci.

Operativni cilji

Učenci:

- povezujejo, utrjujejo in poglobljajo učno snov in se učijo samostojno pripravljati na pouk;
- se učijo uporabljati pridobljena vedenja in spoznavajo ter tako razvijajo motivacijo za nadaljnje učenje;
- se skozi izkušnje učijo razumevati, kakšen učni tip so (vidni, slušni, gibalno – taktilni, kombinirani);
- se učijo oblikovati lastno učno metodo tako, da s pomočjo učitelja opustijo manj učinkovite metode in prevzamejo tiste, ki so na individualni ravni bolj učinkovite;
- se učijo učiti različne predmete različno;
- se učijo načrtovati svoje delo (čas dela in aktivnosti, vmesne individualne počitke, čas ponavljanja) in pripraviti delovni prostor (priprava pripomočkov in organizacija prostora);
- se učijo upoštevati navodila;
- se učijo uporabljati učbenike;
- se učijo uporabljati različne vire (slovarje, priročnike, literaturo v knjižnici, na internetu, ...);
- se učijo znanje predstaviti drugim: pripovedovati, dokazovati, argumentirati, vizualno prikazati;
- se učijo partnerskega učenja, v katerem je učitelj le animator (kar omogoča dojeti, kako učenci učno snov razumejo in jim tako učinkoviteje pomagati);
- se učijo nuditi učno pomoč ali jo poiskati;
- se učijo reflektirati in evalvirati svoje delo: interpretirati rezultate, razumeti napake in jih popraviti;
- se učijo sodelovati pri reševanju skupnih nalog in s tem razvijati svoje sposobnosti za delo v skupini (organiziranje dela v skupini, integriranje v delo skupine).

B. USTVARJALNO PREŽIVLJANJE ČASA - je dejavnost, ki je namenjena razvedrilu, sprostitvi, počitku in v kateri učenci nimajo učnih obveznosti. Učencem omogoča ukvarjanje z različnimi vsebinami po njihovi izbiri. Učitelj usmerja učence v aktivnosti, ki naj imajo določen cilj, ob čemer upošteva in omogoča razvoj njihovih interesov in sposobnosti na vseh temeljnih področjih razvoja osebnosti: spoznavnem, telesno - gibalnem, socialnem, čustvenem, motivacijskem, estetskem in moralno - etičnem.

Aktivnost poteka v okviru vsebin, ki jih ustvarjajo učenci, medtem, ko je učitelj animator in ne vodi dejavnosti. Učitelj lahko učence motivira za aktivno odzivanje na aktualne kulturne, umetniške, športne in druge dogodke, ki se jim zdijo zanimivi in jih vzpodbudi, da svoje izdelke predstavijo vrstnikom, staršem in učiteljem. Če šola v okviru podaljšanega bivanja organizira interesne dejavnosti, jih v skladu s svojimi nagnjenji in znanji poleg drugih učiteljev vodijo tudi učitelji podaljšanega bivanja. V tem primeru skupine niso sestavljene zgolj iz učencev iz oddelkov podaljšanega bivanja, kar dejavnosti prinese novo dinamiko.

Operativni cilji

Učenci:

- razvijajo ustvarjalnost na kulturnem, umetniškem, športnem in drugih področjih;
- razumejo in doživijo pomen aktivno preživetega prostega časa za sproščeno počutje in osebni razvoj;
- utrjujejo stara in pridobivajo nova znanja in izkušnje na vseh področjih osebnostnega razvoja, še zlasti:
  - o se naučijo izbirati in soorganizirati aktivnosti glede na svoje interese;
  - o se naučijo usklajevati z vrstniki in sprejemati različne vloge v skupini in ob tem spoznati sebe in druge, ter se učijo sprejemati in ceniti drugačnost;
  - o se soočajo z rezultati osebnega in skupinskega dela in jih v obliki predstavitev in razstav prikažejo drugim.

C. SPROSTITVENE DEJAVNOSTI - je namenjena počitku, sprostitvi, obnavljanju psihofizičnih moči učencev in se odvija v aktivni in pasivni obliki. Sprostitvene aktivnosti naj se časovno ujemajo z biološko manjšo aktivnostjo/sposobnostjo učencev. Po možnosti naj bodo organizirane neposredno po kosilu. V tem času naj se učenec spočije in si nabere novih moči za delo. Učitelj zagotovi pogoje za sprostitev in pri tem učence spodbuja, jim svetuje, se dogovarja in sodeluje z njimi. Učitelj mora imeti stalen pregled nad učenci.

Metode, s katerimi dosega cilje so: igra (športne, družabne, razvedrilne, socialne, rajalne, opazovalne igre), likovno ustvarjanje, poslušanje glasbe, ogled videokaset, branje, pogovor, sprehod, ... Aktivnosti in prostor si učenci s pomočjo učitelja izberejo sami glede na možnosti: igralnica, knjižnica, telovadnica, igrišče, okolica šole.

Operativni cilji

Učenci:

- razumejo in doživljajo sprostitev in oddih med delom kot nujni element zdravega načina življenja;
- se učijo sprejemljivih in učinkovitih načinov sproščanja in pridobivajo tovrstne mentalno - higienske navade;
- zadovoljujejo svoje potrebe po počitku, gibanju, socialnih stikih, igri;
- se v situaciji igre učijo in utrjujejo znanje, različne intelektualne spretnosti, socialne veščine, sprejemajo pravila in norme, razvijajo domišljijo, ...;
- razvijajo smisel za humor;
- širijo izkušnje s področja narave, kulture, umetnosti, ...;
- se na poti do izbranega ambienta učijo primerne in prometno varnega vedenja.

D. *KOSILO* - je dejavnost, v okviru katere poteka priprava na kosilo s poudarkom na kulturi prehranjevanja in prehrana učencev v organizaciji šole. V nižjih razredih je treba nameniti pripravi kosila več časa kot v višjih

Operativni cilji

Učenci:

- se učijo pri jedi primerno obnašati, pravilno uporabljati jedilni pribor in pri hranjenju uživati;
- spoznajo pomen higienskih navad (umivanje rok pred obrokom, čiščenje zob po obroku) in jih pridobivajo;
- se učijo pripraviti enostavnejše jedi in napitke ter hrano aranžirati in postreči;
- razumejo pomen obrokov in ritem prehranjevanja;
- spoznajo različne prehranjevalne navade in pomen zdrave in uravnotežene prehrane za človekov razvoj;
- analizirajo šolske obroke in sodelujejo pri oblikovanju jedilnikov.